

Correction of cadastral unit names in Estonia

Peeter Päll

XVI meeting of the Baltic Division of
UNGEGN, 2013 Tallinn

Place names in addresses

- Since 2009 the Land Board has checked the spellings of place names in addresses
- In 2012 an online handbook was compiled to help local governments in verifying their toponyms
- Some general requirements on cadastral names:
 - no numbers, no added abbreviations
 - general spelling rules should be applied regarding capital letters, writing as one word, etc.
 - old spellings of names should be transformed to new spellings

Old and new orthography of Estonian

- The old orthography was used mainly until the 1870's (transition lasted almost till the end of the 19th c.)
- The main difference between the old ("German") and new ("Finnish") orthography is the marking of the length of sounds:

– Old orthography	New orthography
– <i>koli</i>	<i>kooli</i>
– <i>kolli</i>	<i>koli</i>
– <i>kolli</i>	<i>kolli</i>

Cadastral names and old spelling

- Names of farmsteads were mostly fixed by the beginning of the 19th c. (earlier names were often considered as personal names)
- Manor owners started to sell farms to peasants in the 2nd half of the 19th c.
- Many owners still have their original buying contracts
- At the time of selling there was a transition to the new orthography, therefore only part of the names were fixed in the new orthography

Later corrections of cadastral names

- Cadastral names, but not all, were later gradually corrected to the new orthography, esp. in the 1930's
- During the Soviet time cadastral names ceased to exist but names of farmsteads were used in local documentation regarding habitation
- When lands and farms were returned to former owners or their descendants in the 1990's, spellings were mostly taken from the lists of the 1930's

Big numbers' lie

- *Eesti Päevaleht* daily, following a complaint by one owner, published on 21 August an article entitled “**About 30,000 place names need to be changed in Estonia**” (accompanied by one subtitle “Not enough names have yet been changed”)
 - ‘owner’s opinion is not respected’
 - ‘names are Estonianized’
 - ‘names are forcibly changed’

Eestis vajab muutmist ligi 30 000 kohanime (360)

21. august 2013 04:30

Riin Aljas

Sajandeid kehtinud talunimed, mis ei vasta keelereeglitele, tuleb enamikul juhtudel ära muuta.

Eelmisel nädalal sai Jõgevamaal Mokko talu pidav Külliki Alekand kohalikult omavalitsuselt ootamatu kirja - aastasadu kehtinud **talunimi** tuleb nüüd Mokoks muuta, sest liigne K-täht on pinnuks silmas nii maa-ametile kui ka eesti keele instituudile.

Mokko talul õnnestus oma nimi sajanditevanusel kujul alles hoida.

Foto: MARI LUUD

Reklaam

30,000 names

- This number corresponds to ca. 5 % of all cadastral units in Estonia
- 90 % of the corrections are mainly of technical character that do not affect local people (cadastral units of technical facilities, such as electricity transmission stations, mobile masts, lands under roads, etc.)
- Half of the corrections have already been done, without much problems

Public mobilization against

- Reactions to the '30,000 names' were published by most newspapers, ministers issued statements, and the President intervened, warning against 'destroying our heritage and cultural diversity'; the Prime Minister commented on it during the press conference, etc.

Ideas expressed

- Handling place names has been given to officials
- Instead of changing 30,000 names let us discharge 30,000 officials
- Hands off our place names!
- No to the levelling of our place names, the loss of dialectal or non-Estonian place names
- Language specialists ('language gaffers, names inquisitors, feldmarshals') are destroying our heritage
- Sack the names commission!

Jaak Jõerüüt: Eesti turvarisk (19)

22.08.2013 10:00

Kaheksakümnendate keskel oli Eesti riigi taastamise teel üks esimestest kogu maad haaranud poliitilistest tegevustest vanade ajalooliste nimede taastamine. Tuntumad näited olid ajalehe "Sakala", Kuressaare linnanime ja Tallinna tänavanimede ennistamine. Ajalooline mälu oli ja on see aine, mis hoiab koos rahvaid, mitte jäigad reeglid, mida oma tööst joobunud ametnikud ajast aega ja kõigi ühiskonnakordade ajal suudavad välja mõtelda.

Lugesin eile jahmunult artiklit [*"Eestis vajab muutmist ligi 30 000 kohanime"*, *Eesti Päevaleht*, 21. august], kus seletati, et kusagil on bürokraadid välja mõtelnud põhjendusi, miks tuleb nüüd jälle minna ajaloolise mälu kallale, nagu leheloost aru võib saada, seekord vanade talunimede kaudu. Algulmainitule lisaks tekkis veel mitu assotsiatsiooni.

Minu enda eestikeelset ees- ja perenime on sovetiajal passis ja muudes dokumentides väänatud kirillitsasse viide erinevasse varianti. Sest vene keele reeglid olevat sellised. Aga, NB! – neidki tõlgendasid erinevate asutuste bürokraadid erinevalt. Isegi lihtsat eesnime suudeti kirjutada kahes eri variandis, rääkimata juba vaesekeste peamurdmisest õ-de ja ü-de teise keelde ümberpanemise kallal.

Jaak Jõerüüt on kirjanik ja Eesti suursaadik Rootsi Kuningriigis. (Foto: ERR/Ülo Josing)

- ▶ [Ministeerium: ajaloolisi kohanimed ei tohi meelevaldselt muuta \(3\)](#) 27.08.2013
- ▶ [Jaak Jõerüüt: on tähtis, et inimesed aduksid, et nende käes ongi võim \(5\)](#) 26.12.2012
- ▶ [Jaak Jõerüüt: Inventuur \(15\)](#) 02.11.2012

Repliik: Kohanime sundmuutmine (12)

22. august 2013 04:30

Aksel Lõbu

Maa-ameti andmeil on Eestis 30 000 kohanime, mis võivad vajada eestistamist, üheks väidetavaks põhjuseks on eri infosüsteemide ühtlustamine.

Arusaamatuks jääb, kas siis traditsiooniline nimi ei ole registrites juurutatav. Justkui otsustaks infosüsteem, et tema peen keeletaju vanu, aegunud keelepõhimõtetest lähtuvaid nimesid enam ei aktsepteeri.

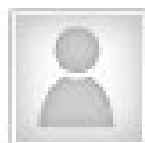
Aksel Lõbu

Foto: Hendrik Osula

Reklaam

Peeter Päll: Kuidas kaitsta ajaloolisi nimesid? (79)

23. august 2013 04:30

Peeter Päll

Nimede kohandamine on tegelikult nende algupära säilitamine

Paljusid inimesi on viimasel ajal üllatanud maaüksuste nimede kirjaviisi parandamine. Miks seda ette võetakse?

Peeter Päll

Foto: Rene Suurkaev

Reklaam

Ilves: normide nimel ei tohi kultuuripärandit hävitada

26. august 2013 04:00

President Ilves kritiseeris kava muuta sundkorras sajandeid kehtinud talunimesid, mis ei vasta keelereeglitele.

„Sel (eelmisel – toim) nädalal lugesime uudist, kuidas vanadel talukohtadel kästakse muuta senikestnud nimesid. Alguses see hämmastas mind. Siis tegi murelikuks. Tegu on ju otsekui sooviga kustutada ajaloolist mälu,“ ütles president eile Räpina aianduskoolis, tunnustades konkursi „Eesti kaunis kodu 2013“ parimaid.

Jõgevamaal asuvat Mokko talu ärvardas nimemuutus.

Foto: MARI LUUD

Reklaam

President Ilves: ärme riku oma kodutunnet mingite normide ja arusaamatu lihtsuse nimel (29)

Toomas Hendrik Ilves

Foto: Peeter Langovits / Postimees

«Kaunis kodu on omanäoline, enda käte ja hingega tehtud – ainult siis muutubki kodu soojaks ja hubaseks. Ainult siis muutubki maja koduks,» ütles president Toomas Hendrik Ilves täna Räpina Aianduskoolis, tunnustades konkursi «Eesti kaunis kodu 2013» parimaid.

Keelekorraldajad hävitavad pärandkultuuri

Tiit Kändler

teadustoimetaja

Ühe mõtte ajal, üht lugu või õigemini lugude pesakondi taga ajades olen eelmisel ja sel aastal mõõda üht Eesti sihti sõitnud rohkem kui muidu – ehkki ka varem pole just vähe mõõda Eesti kohanimemaastikke rännanud, unes või ilmsi. Olen põhjalikumalt kui varem läbinud Kõrvemaa, Pandivere ja Alutaguse, siin- ja sealpool maanteed, all- ja pealpool maanteed, autoga, jalgrattaga ja jala. Olen kohtunud suurepäraste inimestega, kes on avastanud uusi kultusekive, korras hoidnud ja üles ehitanud vanu raudteejaamu ja tuuleveskeid, külakoole ja alevimuuseume. Keegi neist ei ole kurnud muud kui seda, et olgu rahaga kuis on, aga mõistmist, head pilku pea-

Kurvem on keele tahtlik tapmine. Veel kurvem, et seda teeb eesti keele instituudi rahvas, kes on pannud meie keele ja meele kaitsmise ja hoidmise hüvanguks ametisse peakeelekorraldaja nimelise ameti. Ma poleks elas arvanud, et Nõukogude süsteemist iseseisvuses kerkitab vohama seltskond, kes hakkab hävitama iidseid Eesti toponüüme. Talude ja külade, mägede ja isegi jõgede nimesid. Ehkki hüdroponüümid on ajalooos kõige kestvamad, mida ei muutnud isegi Stalin (ja tänu millele saame laial Venemaal ajada merjalaste ja karjalaste jälgi), on nüüd kellegi Peeter Pälli võidukal juhtimisel selliste vägitükkidega hakkama saadud.

Borovnja jõgi, mis voolab Puhatu kaitselaul põlis- ja sealpool metsa vahelt Narva jõkke, on saanud nime oma vaokujulise sängi järgi, vene keele põhjal ja sealkandis end sajandite eest sisse seadnud vadjalaste ehk poluvernikutekultuurist. Siis see rahvuseestlastele ei kõlvanud, pandi Boroni. Nüüd on tulnud uued rahvuskeeleinstituudi tüübid ja pannud nimeks Poruni. Tore lugu, eks ole?

sid muuta ja sellega pärandkultuuri hävitada.

„Kunagi Eesti ajal taheti Iisaku nimetada Hiiekülaks, kohaliku vastusesisu tõttu ei läinud see läbi,“ naerab Nurgamaa. Nüüd keelekorraldajad enam rahvalt ei küsi. Podk-

Kolm mõtet

Teaduse ega ametniku asi ei ole inimestele ette kirjutada, kuidas nad peavad kõnelema.

Pärandkultuuri aastal hävitab kamp riigiraha saavaid tüüpe kohanimede pärandkultuuri.

Ärgem allugem keelekubjastele ja jätkem kohanimed sellisteks, nagu need on olnud.

riiva on nimetatud Liivakülaks, ehkki kriivadeks nimetatakse sealmail liivaseljandikke – mida Peeter Päll ja tema keelekupjad muidugi ei tea. Kõnnu küla muudeti Ohakvereks, ehkki too küla oli pisem ja seal enam kedagi ei ela. „Inimene suri ära, kiirabi ei leidnud uue nime ära-

See on küll kõrgem keeleteadus, millega peakeelekorraldaja eluunistus pole kahjuks veel täitunud.

Ja veel kord, iidse kõlaga Boroni mets peab ilmselgelt olema Poruni, muidu ei oska Peeter Päll ja tema keeleharitlased seda kirjutada. Üks Jõuga kaugemaid järvi kandis Armeiska järve nime. See on Rootsi sõdadest pärit, seal olevat Rootsi sõdalased laagris olnud. Tulid peakeelekorraldajad ja teised eesti keele omanikud ja pistid nimeks Armitisa, kohaliku rahva vastuhäältest hoolimata.

Kaidma küla lohukivi seisab põllul nagu muiste ja ainult tema kivisel keelel on nende nimed, kes ta turjale lohukesed uuristasid. Muuseas, see kivi lükkab veidi ümber vadjalaste loo: elas siinmail enne justkui teisigi – kas on oodata nüüd, et arheoloogiakomisjon tuleb ja raiub kivilt lohud maha? Loodan siiski, et peajalookorraldajad nende seas ei tegutse. See-eest on meil peakeelekorraldaja. Täara, avita!

Võõras, ära tule! Selliseid silte oleme näinud Eestis suvel ringi liikudes küll ja küll. On

tamine ei ole muidugi uus. Suur osa Eesti kohanimede kultuurist, vahel ka suurem osa pärineb baltisakslastelt, vadjalastelt, lätlastelt, liivlastelt, venelastelt ja setudelt. Pätsi idoloogid hävitas setude nimetraditsiooni ja nimetas nad ümber eestipäraseks. Mis sellest sai, eks mõtelge ise.

Nõukogude ajal käis meie kohanimede ühtlustamine, mõni ei sobinud poliitilistel, mõni lihtsalt bürokraatlikel põhjustel, ja nüüd siis jälle – uskumatu lugu, pärandkultuuri aastal võtab üks kamp tüüpe, kes eesti keele instituudi kaudu riigiraha saab, ja otsustab

hävitada Eesti kohanimede pärandkultuuri. Et mis te, konnad, ikka teate, meie oskame lugeda ja oleme talinast, teie olge vait.

Isehakanud keeleomanikud

Tulge, alutagused, tulge avinurmikud ja iisakulised ja kes veel kõik, ärgem allugem isehakanud keelekubjastele, vaid jätkem kohanimede sellisteks, nagu need on olnud ja aegade käigus muutuvad, mitte mõne peakeelekorraldajaks moondunud ebateadlase laual.

Juhtigem teadlased tagasi sinna, milleks nad on loodud. Eesti keele uurimiseks, nõnda et see ka maailmas vastu kajaks. Millegipärast siiani eriti ei kaja. Ega hakkagi kajama, kui armas on kupjaamet ja oma mina jäädvustatakse tuleviku kaartidele, mis on vaesemad ja lamedamad olevatest, ent see-eest isehakanud keeleomanike nägu.

Teaduse ega ametniku asi ei ole inimestele ette kirjutada, kuidas nad peavad kõnelema ja oma asju nimetama. Kõnelda ja nimetada tuleb nii, et üksteisest aru saadakse, ja nõndaviisi ka tehakse, on tehtud igiammugi. Iga

Foto: Ilmar Saabas

Nimeinkvisiitoritele sulg sappa?

ÕL , 28. august 2013, 07:00

**MALLORCA,
EGIPTUS,
KREEKA, TAI,
GOA, TENERIFE,
EILAT, DUBAI**

Pärast president Ilvese murelikku sõnavõttu 30 000 kohanime sundmuutmise asjus on teema ehk selleks korraks maas. Ent ametnike visadust ei saa muidugi alahinnata.

Kui tuhanded kohanimed on kestnud sajandeid ja üle elanud ka nõukaaja, siis peavad sundmuutmise projekti vedajad tundma end lausa eesti keele omanikena. Kui veel meenutada 2 nädala tagust uudist selle kohta, et siseminister on algatanud regionaalministri määruse muutmise eelnõu, et keelata nime muutmisel inimestel valida endale uueks perekonnanimeks näiteks Kask, tekib nõutus. Järelikult on Eestis palgal ametnikud, kes jälgivad pingsalt, et keegi ei saaks enda perekonnanimeks võtta Kask. Selle tõkestamiseks saab tööd terve masinavärk: algatatakse eelnõu, muudetakse määrust, peetakse keelatud nimede registrit ning kui tundub, et mõnd nime on saanud liiga palju, hakkab kogu bürokraatiamasin otsast peale tööle. Kui Saari, Tammesid, Ivanove ja Petrove on Eestis tuhandeid, siis miks küll loeb riik jõulist reguleerimist vajavaks probleemiks näiteks mõnesaja Viira olemasolu? Samamoodi on ametnikel voli tagasi lükata värskete

Nagu s*tt selgest taevast

Vahur Afanasjev, kirjanik , 26. august 2013, 07:00

Suvi on olnud imetore. Tõsi jah, kuiva ilma tõttu on metsas seeni vähem kui Eestis elanikke, aga see-eest piriseb sama napilt ringi ka sääski, põdrakärbseid ja muid metsanuhtlusi. Kuigi linnud harjutavad juba diagonaalide moodustamist, on taevast valdavalt selge. Ei ootaks ju, et sellisest taevast midagi pähe lärtsatab. Aga võib – linnud ikkagi.

Ka uudismaastik on olnud suvele kohaselt tasane. Süürias ja Egiptuses toimuvad hirmsad asjad, kuid meie kandis piirduvad pahandused muusikute pirukatega lämmatamisega, nagu Viljandi linnajuhid olevat teinud. Kuid ega need pirukad head tähendanud. Mõni tund pärast pirukalugu sadas mu moraalse krae vahele uudis, et ametnikud käsivad ära muuta mitukümmend tuhat põlist kohanime.

Kes selliseid asju välja mõtlevad?

Ma ei tea, kui kaua eesti keele instituudil ja maa-ametil kulus, et kõik Eesti kohanimed üle käia. Ons tegu lõbusa suveprojektiga?

Logi sisse

Kuidas Eesti Päevalehte lugeda? | Paberlehe tellijale | Loo konto

Netikommentaariid: Saksapärane kirjaviis pole pärandkultuur (17)

27. august 2013 04:30

Internetikommentaariid Tiit Kändleri artiklile „Keelekorraldajad hävitavad pärandkultuuri“, EPL 26.8

•• Siia maani saime nende vanade nimedega ilusti hakkama, aga nüüd äkki ei saa? Keeleuuendajad, kas te ei tahaks nimesid üldse kaotada? Paneks igale kohale, talule, jõeale, mäele numbri? Nagu vanglas on igal vangil number. Tühja sest nimest. Nimed tekitavad ainult segadust. Aga õige, inimestele ongi juba pandud igale oma number.

Foto on illustratiivne

Foto: Ester Vaitmaa

Ministeerium: ajaloolisi kohanimesisid ei tohi meelevaldselt muuta ⁽²²⁾

Saaremaa kaart

Foto: Margus Taal / Maaleht

Haridus- ja teadusministeerium teatas, et kohanimede meelevaldne muutmine ei tule kõne alla ja see saab sündida vaid kogukonna otsusega.

«Ei Eesti Keele Instituut ega Maa-amet pole soovinud ega plaaninud ajaloolisi kohanimesisid muutma hakata. Ilma kohaliku omavalitsuse ettepaneku ja kohaliku kogukonna nõusolekuta polegi seda võimalik teha,» teatas ministeerium.

Siim Kiisler: tuhanded külad, tuhanded talud (2)

29.08.2013 10:56

Siim Kiisler, regionaalminister

[Kommenteeri](#) | [Prindi](#)

Enamiku muutmist vajava 30 000 kohanime puhul on tegemist tehniliste objektide või õigekirja parandamisega, kirjutab regionaalminister Siim Kiisler oma blogis.

Eesti Päevaleht kirjutas nädalapäevad tagasi, et kurjad nimekupjad on asunud tegutsema ja tahavad 30 000 talul nimed poolvägisi ära muuta. Nii püstitatuna on teema arusaadavalt intrigeeriv. Ja sama arusaadavalt tundub see ogarusena ning tekitab küsimusi, kas riigil tõesti millegi targemaga tegeleda ei ole. Katsuks sellesse pisut objektiivset selgust tuua.

Esiteks – ülekaalukas enamus neist 30 000 kohanimest on tegelikult tehnilised objektid (teed, mastid, alajaamad), millest igaühel on ka mingi nimetus kuskil andmebaasis, kuid tavalise inimese elu ei mõjuta need karvavõrdki.

Siim Kiisler

Foto: Toomas Huik

«Ilmselgeid asju ei pea ilmtingimata inimeste käest kirjalikult üle küsima.»

Comments

- The number 30,000 blinded most of the commentators to rational arguments
- Comments expressed basic mistrust to officials who 'do not have better things to do'
- Blamed were also language planners who 'invent new rules and then change the names'
- All misdeeds of the past were attributed onto the initiators of this correction

Some conclusions

- More information needs to be given to the public
 - sensation-oriented media used distorted data
- Although the power to establish names lies with the local governments, owners should have a more decisive say when names are established
- Each name case should be handled individually and with care

Look on the bright side

- There probably has never been such a public interest to place name matters than during this debate
- The topic attracted more students than usual to the course of onomastic planning
- People feel really attached to their place names and react painfully when they see any violation of that integrity